

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POTRUBÍ PŘES POZEMEK

Popis aktivity

Určení směrnice přímky, která dělí čtverec na dva lichoběžníky o stejném obsahu.

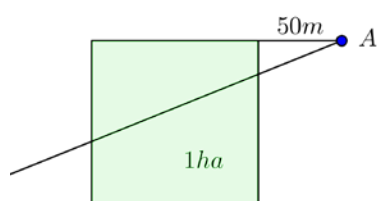
Předpokládané znalosti

Směrnicový tvar rovnice přímky, význam směrnice, obsah lichoběžníka.

Potřebné pomůcky

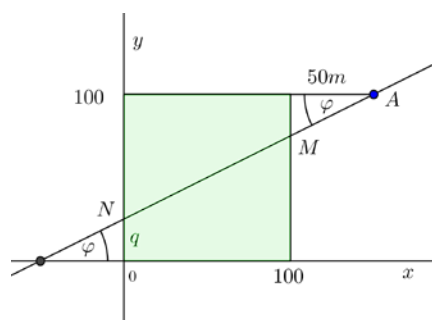
Kalkulátor

Zadání

Dva bratři jsou spoluvlastníky pozemku ve tvaru čtverce s výměrou 1 ha. Z místa A , které je ve vzdálenosti 50 m od hranice pozemku (viz obr.) má vést přes pozemek plynové potrubí. Pod jakým úhlem by mělo být potrubí vedeno, aby každému z bratrů po rozdělení připadla stejná část pozemku? Řešte metodou analytické geometrie.

Možný postup řešení, metodické poznámky

Zavedeme-li vhodně soustavu souřadnic v rovině, pak stačí určit směrnici přímky, která prochází bodem A a má tu vlastnost, že dělí čtverec na dva lichoběžníky stejného obsahu. Protože obsah čtvercového pozemku je 1 ha, je délka strany čtverce 100 m.

Rovnice hledané přímky je: $y = kx + q$ a leží na ní body $A[150;100]$, $M[100;100 - q]$. Proto platí:

$$100 = 150k + q$$

$$100 - q = 100k + q$$

$$q = 100 - 150k$$

$$q = 50 - 50k$$

Tedy $k = \frac{1}{2}$. Protože $k = \text{tg } \varphi$, je $\varphi \doteq 26^{\circ}33'54''$. Tím jsme dostali odpověď na otázku, pod

jakým úhlem je třeba vést potrubí. Můžeme samozřejmě spočítat q ($q = 25$) a tím určit také přesně polohu bodů M , N a zkontrolovat rovnost obsahů lichoběžníkových pozemků.

Doplňkové aktivity

Pokud by nebyl zadán požadavek na řešení pomocí analytické geometrie, lze úlohu snadno vyřešit pomocí podobnosti a goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku. Bod A lze posunovat a zjišťovat změny velikosti úhlu φ .

Obrazový materiál

Dílo autora